

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-1-10 (Menfi Tespit)

Karar Sayısı : 03-08/87-37

Karar Tarihi : 6.2.2003

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

II. Başkan : Dr. Kemal EROL

Üyeler : Nejdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN, Kubilay ATASAYAR, Mustafa PARLAK, Murat GENCER, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL, Tulez BARUTOĞLU

B- RAPORTÖRLER: Hilal YILMAZ, M. Nazlı AKSOY

C- BİLDİRİMDE BULUNAN: - Tüp-Gaz Ticaret ve Sanayi A.Ş. ile
Total Oil Türkiye A.Ş.
Temsilcileri: Av. Erhan ÇOLAKEL,
Bülent ÖZDİREKCAN
Büyükdere Cad. Yapı Kredi Plaza B Blok Kat: 6
80620 Levent-İstanbul

D- TARAFLAR: - Tüp-Gaz Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Eski Büyükdere Cad. Oycan Plaza No: 15 Kat: 7
Maslak-İstanbul
- Total Oil Türkiye A.Ş.
Eski Büyükdere Cad. Oycan Plaza No: 15 Kat: 7
Maslak-İstanbul

E- DOSYA KONUSU: Tüp-Gaz Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin Total Oil Türkiye A.Ş. tarafından devralınması suretiyle iki şirketin birleşmesi işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 20.1.2003 tarih ve 235 sayılı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4, 6, 7 ve 8. maddeleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 31.1.2003 tarih 2003-1-10/MM-03-HY sayılı Menfi Tespit Ön İnceleme Raporu, 3.2.2003 tarih, REK.0.05.00.00/9 sayılı Başkanlık önergesi ile 03-08 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; söz konusu devralma işleminin tarafları olan Total Oil Türkiye A.Ş. ve Tüp-Gaz Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin, ekonomik bütünlük içinde yer almaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun açısından tek bir teşebbüs niteliğinde olduğu; ayrıca bildirim konusu işlemin Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerine aykırılık oluşturmaması nedeniyle, talep edilen menfi tespit belgesinin Kanun'un 8. maddesi uyarınca verilebileceği ifade edilmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Tüp-Gaz Ticaret ve Sanayi A.Ş. (Tüp-Gaz)

LPG alım, satım ve dağıtım alanlarında faaliyette bulunan ve Total Fina Elf Grubu'na dahil olan Tüp-Gaz'ın sermaye yapısı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1- Tüp-Gaz'ın Sermaye Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Total Fina Elf S.A.	99,8215887
Total Outre Mer	0,1783889
R... C... P...	0,0000076
A... V... S...	0,0000073
F... D....	0,0000072
TOPLAM	100

H.1.2. Total Oil Türkiye A.Ş. (TOT A.Ş.)

Çeşitli petrol ürünleri, petrokimya ürünleri, solvent ürünler ile yakıt ve yağdan türetilmiş tüm ürünlerin alım, satım ve pazarlanması konularında faaliyet göstermekte olan şirketin sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 2- TOT A.Ş.'nin Sermaye Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Total Outre Mer	42,124834
Total Fina Elf S.A.	30,374685
E...U... O...	27,500419
M... E...	0,000059
F... D...	0,000001
TOPLAM	100

Sermaye yapısından da anlaşılacağı üzere TOT A.Ş. Total Fina Elf Grubu şirketlerin kontrolü altında bulunmaktadır.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirim konusu işlem, TOT A.Ş.'nin Tüp-Gaz'ı devralması suretiyle birleşmesine menfi tespit belgesi verilmesi talebidir.

4054 sayılı Kanun'un 8. maddesinde "*İlgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine Kurul, elinde bulunan bilgiler çerçevesinde bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmanın bu Kanunun 4, 6 ve 7. maddelerine aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verebilir.*" denilmektedir. Dolayısıyla anılan işlemin, Kanun'un 4, 6 ve 7. maddeleri çerçevesinde incelenmesi gerekmektedir.

4054 sayılı Kanun'un "Birleşme veya Devralma" başlıklı 7. maddesinde, "*Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün*

mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır.” denilmektedir. Dolayısıyla tek bir teşebbüs niteliğine sahip ekonomik bütünlük içinde olan birimler arasında gerçekleşen birleşme/devralma işlemi Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

Ayrıca 1997/1 Tebliğ'in 2. maddesinin (a) bendindeki ifadeden de bir işlemin Kanun'un 7. maddesi kapsamında birleşme işlemi olarak kabul edilebilmesi için en az iki teşebbüsün varlığının gerektiği anlaşılmaktadır.

“Teşebbüs” kavramı ise, Kanun'un 3. maddesinde “*piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler*” olarak tanımlanmıştır. Bu doğrultuda, aynı ekonomik birlik içerisinde yer alan şirketler arasında gerçekleşen birleşme ve devralmalar, kontrol değişikliği yaratmaması nedeniyle, anılan Tebliğ'in kapsamı dışında kalmakta ve bu tür işlemler için izin alınmasına gerek bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, TOT A.Ş. ve Tüp-Gaz'ın, Total Fina Elf Grubu'na bağlı yavru şirketler olmaları ve iki ayrı tüzel kişiliğe sahip bulunmakla birlikte, ekonomik bütünlük içinde yer almaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun açısından tek bir teşebbüs niteliğinde oldukları kanaatine varılmıştır.

Kanun'un 4. maddesi de benzer şekilde “*...teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri...*” ile ilgilidir. Bildirim konusu işlemin tarafları olan TOT A.Ş. ve Tüp-Gaz'ın, aynı ekonomik bütünlük içinde tek bir teşebbüs olmaları, diğer bir ifadeyle iki ayrı teşebbüsün bulunmaması nedeniyle, söz konusu işlemin Kanun'un 4. maddesi kapsamına da girmediği anlaşılmıştır.

Ayrıca, bir hakim durum veya hakim durumun kötüye kullanılması söz konusu olmadığından, anılan işlemin Kanun'un 6. maddesi kapsamında da olmadığı açıktır.

Bu durumda; TOT A.Ş.'nin Tüp-Gaz'ı devralması suretiyle birleşmesi işlemine, Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerine aykırılık oluşturulmaması nedeniyle, Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilebileceği kanaatine varılmıştır.

I- SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler ışığında; Total Oil Türkiye A.Ş.'nin Tüp-Gaz Ticaret ve Sanayi A.Ş.'yi devralması suretiyle birleşmesi işleminin tarafları olan Total Oil Türkiye A.Ş. ve Tüp-Gaz Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin, ekonomik bütünlük içinde yer almaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun açısından tek bir teşebbüs niteliğinde olduğuna; ayrıca bildirim konusu işlemin aynı Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerine aykırılık oluşturulmaması nedeniyle, talep edilen menfi tespit belgesinin 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca verilmesine OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.